

اوباما و تغییر سیاستهای ضد کوبا

<http://www.fondsk.ru/news/۲۰۱۴/۱۲/۲۲/obama-i-variacioni-antikubinski-politiki-۳۱۰۶۵.html>

۹ جدی ۱۳۹۳

هفته گذشته رئیس جمهور آمریکا تصمیم برقراری مجدد روابط کامل سیاسی با کوبا را اعلام کرد. همان روز رائل کاسترو، رهبر کوبا نیز در هاوانا تصمیم مشابهی را اعلام نمود. پیش از این، کاسترو و اوباما در حدود یک ساعت با هم به گفتگوی تلفنی پرداختند. ارتباط شخصی آنها که قبلاً غیرممکن بنظر می رسید، با حسن استقبال رسانه های جمعی آمریکا مواجه شد. بجز این، رهبران دو کشور دشمن در طول بیش از نیم قرن، برای اعلام تصمیم خود دایر بر عادی سازی مناسبات متقابل همزمان در برنامه زنده تلویزیونی شرکت کردند. بزودی سفارت کوبا در واشنگتن و سفارت آمریکا در هاوانا فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. اکنون منافع آمریکا در کوبا را منافع باصطلاح مأموریتی با شمار محدود پرسنلی نمایندگی می کند.

همکاری آمریکا با کوبا طیف گسترده از مسائل از جمله، مسائلی مانند مبارزه با قاچاق مواد مخدر و دادوستد انسان، نظارت بر مهاجرت و تغییرات آب و هوایی را در برمی گیرد. اجازه صدور مصالح ساختمانی و تجهیزات کشاورزی برای مزارع کوچک به جزیره آزادی داده می شود. مسافران آمریکائی مجازند در بازگشت به آمریکا به ارزش ۴۰۰ دلار کالای کوبائی، منجمله محصولات الکلی و تنباکو تا سقف ۱۰۰ دلار همراه خود بیاورند. آمریکائیها می توانند از کارتهای اعتباری استفاده نمایند، و آمریکا به مؤسسات مالی اجازه باز کردن شماره حساب در گردش می دهد. مقررات سفر به جزیره برای افرادی که در آنجا خویشاوندانی دارند، وهمچنین برای اعضای هیئتهای نمایندگی، روزنامه نگاران و دانشمندان نرم تر می شود. وزارت خارجه آمریکا «امکان» خارج کردن کوبا از لیست کشورهای حامی تروریسم را «بررسی می کند».

دولت آمریکا کتمان نمی کند، که حق مبارزه برای حقوق بشر، حمایت از بخش خصوصی، گسترش دسترسی به اینترنت، «تأمین حداکثر آزادی بیان و تجمعات» در کوبا را برای خود محفوظ می داند. هدف از آمادگی واشنگتن برای نزدیکی به کوبای سوسیالیستی، بمعنی فراهم آوردن فرصتها برای پیشبرد سیاستهای قبلی بی ثبات سازی جزیره آزادی، اما نه از خارج، بلکه، از داخل می باشد. رئیس جمهور آمریکا طی اظهارات تلویزیونی خود اذعان کرد، که سیاست مقابله با کوبا بی تأثری خود را نشان داد. باید راه های دیگر اثرگذاری بر کوبا را جستجو نمود.

تحریمهای بازرگانی - اقتصادی واشنگتن از اوایل سالهای ۱۹۶۰ علیه کوبا و ابعاد چنین اقداماتی نه تنها به سقوط کاسترو منجر نشد، حتی موجب افزایش اعتبار حزب حاکم کمونیست که اغلب کادرهای آن جوان بودند، نیز گردید.

در سالهای دشوار ۱۹۹۰، زمانیکه کوبا در شرایط انزوای تقریباً کامل قرار گرفت، رهبری کوبا به خواری تن نداد. همه برنامه های آمریکا علیه جزیره کوبا، از جمله برنامه های مرتبط با هسته های مخالف، فعالان اینترنتی و سازمانهای غیردولتی تحت الحمایه **آژانس کمکهای بین المللی آمریکا برای توسعه** نقش بر آب شدند. بروز اختلاف بین سران ستون پنجم بر سر تقسیم بودجه دلاری هم موجب رسوائی آن گردید.

کوبائیا در گذشته بارها برای مذاکره با آمریکا کوشش کرده اند، اما این تلاشها هیچگاه نتیجه ندادند. واشنگتن همواره خواستههای غیرقابل قبول، از آن جمله، برگزاری «انتخابات آزاد عمومی» با شرکت مهاجران کوبائی و سازمانهای غیردولتی که با حمایت مالی نهادهای آمریکای فعالیت می کردند، در مقابل کوبا مطرح می کرد. راثول کاسترو همیشه با قاطعیت اعلام می کرد، که کوبا بدون پیش شرط برای مذاکره با آمریکا آماده است. یکی از روزنامه نگاران آمریکائی به درستی اظهار داشت، که اگر کوبائی ها بر «پیش شرط های» خود اصرار می کردند، در این صورت یک فهرست بی نهایتی را، از خواست بستن پایگاه نظامی آمریکا در گوانتانامو و اردوگاه مرگ واقع در آن تا قطع پرواز پهبادهای جنگی در نقاط مختلف جهان که موجب قربانی شدن تعداد عظیمی از مردم غیرنظامی می گردد، تشکیل می داد.

به تدریج مسئله کوبا به مشکل همه دولتهای نیمکره تبدیل گردید. سیاست تنبیهی آمریکا علیه هاوانا را دولتهای آمریکای لاتین بمثابه خطر ژئوپلیتیک بالقوه برای امنیت خود تلقی کردند. ماجراجویی و بی مجازات ماندن امپراتوری در عرصه بین المللی اساساً موجب تسریع فرایند همگرایی در آمریکای لاتین، تشکیل نهادهایی مانند UNASUR ، CELAC ، ALBA و سایر گردید. مقاومت سیاسی و ایدئولوژیک شدید در مقابل سیاست امپراتورمابانه آمریکا باعث ظهور سیاستمدارانی مانند ایناسیو لولا دا سیلوا، ناستور کیشنر، هوگو چاوز، رفائیل کورتا، اوو مورالیس و بسیاری دیگر گردید. همبستگی آنها با کوبا، واشنگتن را که نتوانست برای انجام «انقلاب رنگی» در جزیره تصمیم بگیرد، تا حدودی بیدار نمود. هیچ اطمینانی به ستون پنجم نبود. سازمان امنیت دولت کوبا همه تحرکات آنها را هم در قلمرو کوبا و هم در محدوده اراضی آمریکا زیر نظر داشت. مأموران کوبائی مانند هراردو ارناندس، رامونا لابانیو، رنه گونزالس، آنتونیو گرو، و فرناندو گونزالس اکنون شهرت جهانی یافته اند. فعالیت «قهرمانانه گروه پنج نفره» برای نفوذ در مراکز حساس سازمان سیا بمنظور خنثی سازی برنامه های تروریستی

محافل افراطی مهاجران - فقط یکی از بخش های مبارزه با دشمنان انقلاب کوبا بود. همه اعضای گروه پنج نفره که توسط پلیس فدرال دستگیر شده بودند، به کوبا بازگشته اند. کوبا بازگشت آنها به خانه را بمتابه جشن ملی برگزار نمود.

لازم به ذکر است که تحریمها علیه کوبا را کنگره امریکا وضع کرد. بدین سبب، اوباما از نمایندگان کنگره خواست تا امکان لغو آنها را مورد بررسی دهند و اظهار داشت، که خود او «واقعا و بطور جدی برای شرکت در بحث و بررسی آنها آماده است». جوش ارنست، سخگوی مطبوعاتی کاخ سفید اظهار اطمینان کرد که تحریمهای امریکا علیه کوبا تا سال ۲۰۱۷ برداشته خواهد شد. هم اکنون مسئله تدارک دیدار اوباما از کوبا مورد بحث رسانه جمعی قرار گرفته است. ابتدا رابرت جانسون، معاون وزیر خارجه امریکا در امور نیمکره غربی به هاوانا سفر خواهد کرد و سپس، جان کری، وزیر امور خارجه و دیدار اوباما پایان بخش این آتشبازی دیپلماتیک خواهد بود. برنامه واشنگتن در رابطه با کوبا سر و صدای تبلیغاتی زیادی براه انداخته است. برخی از رسانه های جمعی بیدرنگ نوشتند، که دیپلوماسی امریکا «حتی بر دیپلوماسی روسیه در ارتباط با کوبا پیشی گرفته است».

عامل روسیه بمتابه علت تغییر سریع روش برخورد واشنگتن نسبت به کوبا توجه بسیاری از کارشناسان را بخود جلب کرده است. فعالیت روسیه در کشورهای آمریکای لاتین در سالهای اخیر بطرز قابل ملاحظه ای شدت گرفته است. مناسبات با ونزوئلا، برزیل، نیکاراگوئه، آرژانتین، اکوادور و بولیوی تحکیم می گردد. فرایند همکاری با کوبا نیز بطرز روزافزونی گسترش می یابد. موقعیت جغرافیائی کوبا، که در ۸۰ کیلومتری امریکا واقع است و همچنین، گسترش روابط نظامی تاریخی بین کوبا و روسیه، واشنگتن را به تغییر مناسبات با هاوانا و تکامل سیاست «قدرت نرم» برای ممانعت از تأسیس پایگاههای نظامی روسیه در کوبا تحریک نمود. هواپیماهای نیروی هوائی و کشتیهای ناوگان دریائی روسیه بطور متناوب سفرهای دوستانه به کوبا می کنند و هر بار در امریکا فریاد وامصیبتا سر می دهند که باز هم روسها می آیند! نظریات دایر بر اینکه «چرخش کوبائی» در سیاست امریکا موضع روسیه در قبال کوبا را تضعیف می کند، و در مجموع، کشورهای آمریکای را لاتین را از روسیه دور می سازد، تقریبا جایی از اعراب ندارد. سیاست خارجی روسیه بر علیه کشور ثالث سمت نگرفته است. سرگئی ریابکوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه اظهار داشت، که مسکو تصمیم کوبا و امریکا در خصوص برقراری روابط دیپلماتیک را مثبت ارزیابی می کند. او گفت: «اگر تصمیمات اعلام شده واشنگتن بمرحله اجرا گذاشته شود، آنها باعث بهبودی مناسبات پیرامون کوبا خواهد شد و این هم از نظر ما همان نکته مثبت است».

با این حال، بخش قابل ملاحظه ای از سلطه جویان آمریکا مایلند تصویر «دشمن استراتژیک» از روسیه ترسیم نموده و به تحریمهای اقتصادی در مناسبات آمریکا با کوبا همچنان ادامه دهند. بدین سبب نباید انتظار داشت، که اعلام تصمیم اوپاما دایر بر «تغییر مشی» آمریکا در مقابل کوبا به توقف عملیات خرابکارانه چند وجهی علیه جزیره آزادی منجر خواهد شد.